

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки
Кафедра управління та бізнес-адміністрування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи наукових досліджень

Спеціальність **281 «Публічне управління та адміністрування»**

Галузь знань **28 «Публічне управління та адміністрування»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Івано-Франківськ – 2020 рік

Робоча програма «**Основи наукових досліджень**» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». 13 с.

Розробник:

Никируй Л.І. – доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від 27 серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри управління
та бізнес-адміністрування _____

Жук О.І.

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	вибіркова	
	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»		
Змістових модулів – 2			
Кількість кредитів – 3	Освітня програма Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: –		1-й	1-ий
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		1-й	1-ий
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	84 год.
Індивідуальні завдання: __ год.			
Вид контролю: Залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30 аудиторних / 60 самостійної

для заочної форми навчання – 6 аудиторних / 84 самостійної

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Зміст курсу передбачає висвітлення основних теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідної діяльності, тобто теоретичного і практичного підґрунтя для ефективного проведення студентами наукових досліджень і підготовки випускних кваліфікаційних / дипломних / магістерських робіт. Оволодіння ними методологією, методами та необхідним інструментарієм дослідження в сучасних суспільствах сприятиме підвищенню якості наукового дослідження, набуття відповідного практичного досвіду поєднання теоретичних знань і практичних навиків, успішному захисту випускних кваліфікаційних робіт.

Оволодіння ними методологією, методами та необхідним інструментарієм дослідження в сучасних суспільствах сприятиме підвищенню якості наукового дослідження, набуття відповідного практичного досвіду поєднання теоретичних знань і практичних навиків, успішному захисту наукових досліджень.

Мета курсу: оволодіння базовими принципами виконання наукового дослідження, формування системи знань та вмінь, необхідних для самостійної організації та виконання наукових досліджень.

Завдання курсу:

- формування цілісних теоретичних уявлень про наукові дослідження;
- формулювання наукових знань з найбільш актуальних проблем щодо організації та проведення наукового дослідження у публічній сфері;
- розкриття специфіки наукового пізнання та формування філософського підходу до наукової діяльності;
- оволодіння понятійним апаратом і методикою виконання й оформлення науково-дослідної роботи та її захисту;
- ознайомлення зі способами роботи з науково-технічною інформацією;
- ознайомлення з загальними вимогами до наукових досліджень, основ їх планування, організації та виконання;
- ознайомлення з вимогами до оформлення різних видів дослідницьких робіт;
- засвоєння методів планування та проведення наукових досліджень, обробки й аналізу їхніх результатів, оформлення та представлення результатів дослідження;
- ознайомлення студентів із організацією науково-дослідної роботи студентів, викладачів, аспірантів, докторантів та ін.

Компетентності навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності)

ФК.1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК.5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.

ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК.10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Результати навчання:

ПР11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПР16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Методи наукових досліджень

Тема 1. Наука як сфера людської діяльності. Поняття, зміст, мета і функції науки.

1. Наукознавство та його основні розділи.
2. Класифікація наук. Форми організації та управління наукою і національна система класифікації наук.
3. Система підготовки наукових кадрів в Україні.
4. Організація творчої діяльності. Основні принципи наукової творчості. Характеристика рис і якостей науковця. Планування робочого дня науковця. Організація робочого місця науковця.

Тема 2. Огляд сучасних методів наукового дослідження.

1. Сутність теоретичних та емпіричних методів наукового дослідження.
2. Основні методи, функції, мету та види наукових досліджень.

Змістовний модуль 2. Організація наукових досліджень у публічній сфері

Тема 3. Кваліфікаційні наукові роботи.

1. Основні вимоги, що ставляться до кваліфікаційних робіт: курсова робота, кваліфікаційна, магістерська.
2. Основні етапи підготовки кваліфікаційної роботи.
3. Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи

Тема 4. Держбюджетні та грантові наукові дослідження.

1. Основні принципи фінансування наукових досліджень.
2. Принципи визначення державних пріоритетних напрямків досліджень.
3. Мета, завдання і етапи дослідження.

Змістовний модуль 3. Проекти та рейтинги дослідників у сфері публічного управління

Тема 5. Грантовий науково-дослідний проект.

1. Основні принципи грантового фінансування наукових досліджень, вміти виділяти гранти за тематикою власних досліджень.
2. Структура аплікаційної заявки на грант.
3. Принципи діяльності міжнародних організацій, що підтримують грантами наукові дослідження: EU Program Horizon-2020, CRDF Global, STCU, NATO, transborder programs, Vishegrad fund, etc..

Тема 6. Наукова публікація, як результат виконання наукового дослідження: наукова стаття, пошук журналу для публікації.

1. Основні поняття та функції наукових публікацій.
2. Види наукових публікацій.
3. Структура наукової публікації.
4. Формулювання анотації та огляду сучасних досліджень за потрібною науковою тематикою

Тема 7. Комерціалізація результатів наукового дослідження.

1. Основні характеристики об'єктів права інтелектуальної власності та їх зв'язок із науковими дослідженнями: авторське право і право промислової власності в Україні та світі.
2. Базові принципи діяльності наукових парків в Україні та технопарків в інших державах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		о	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Методи наукових досліджень												
Тема 1. Наука як сфера людської діяльності. Поняття, зміст, мета і функції науки	13	2	1			10	10,5	1	0,5			9
Тема 2. Огляд сучасних методів наукового дослідження	8	2	1			5	12,5		0,5			12
Разом за змістовним модулем 1	21	4	2			15	24	1	1			22
Змістовний модуль 2. Організація наукових досліджень у публічній сфері												
Тема 3. Кваліфікаційні наукові роботи	8	2	1			5	13	1				12
Тема 4. Держбюджетні та грантові наукові дослідження	15	2	3			10	20					20
Разом за змістовним модулем 2	24	4	4			15	33	1				32
Змістовний модуль 3. Проекти та рейтинги дослідників у сфері публічного управління												
Тема 5. Грантовий науково-дослідний проект	17	4	3			10	11	1				10
Тема 6. Наукова публікація, як результат виконання наукового дослідження: наукова стаття, пошук журналу для публікації	15	2	3			10	11		1			10
Тема 7. Комерціалізація результатів наукового дослідження	14	2	2			10	11	1				10
Разом за змістовним модулем 3	38	8	8			30	33	2	1			30
Усього годин	90	16	14			60	90	4	2			84

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука та наукові дослідження. Поняття, зміст, мета і функції науки	1
2	Огляд сучасних методів наукового дослідження	1
3	Кваліфікаційні наукові роботи	1
4	Держбюджетні та грантові наукові дослідження	3
5	Грантовий науково-дослідний проект	2
6	Наукова публікація, як результат виконання наукового дослідження: наукова стаття, пошук журналу для публікації	2
7	Комерціалізація результатів наукового дослідження	4
Разом		14

6. Теми лабораторних занять

Відповідно до робочої програми з дисципліни «Основи наукових досліджень» лабораторні заняття не заплановані

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів – невід’ємна складова частина навчального процесу, яка відіграє важливу роль у процесі формування майбутнього спеціаліста.

Мета самостійної роботи – набуття навичок щодо вирішення конкретних практичних завдань і використання отриманих знань у подальшій практичній діяльності.

Самостійна робота студентів при вивченні курсу складається з різних її видів:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, семінарів, практичних занять);
- завершення розпочатих на практичних заняттях завдань, передбачених робочою програмою курсу;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом;
- підготовка індивідуального завдання.

Підготовка до лекційного заняття передбачає обов’язкове вивчення матеріалу попередньої лекції і ознайомлення з матеріалами наступної лекції (підручники, посібники).

Підготовка до практичних занять передбачає обов’язкове вивчення отриманого теоретичного матеріалу з метою подальшого застосування знань на практичних заняттях, у наступній практичній діяльності. При підготовці до заняття відповідної теми необхідно детально вивчити конспект лекції, підручник (навчальний посібник) та коротко законспектувати засвоєний матеріал. Практичні заняття передбачають вивчення теоретичного матеріалу та виконання завдань. Студент самостійно завершує у позааудиторних умовах розпочаті в аудиторіях завдання і здає у час, який встановлює викладач.

Виконувати завдання необхідно в такій послідовності:

- ознайомитись із завданням і вивчити його умову;
- визначити методи (прийоми) розв’язання кожної конкретної ситуації;
- безпосередньо почати розв’язувати завдання;

- обґрунтувати висновки і пропозиції згідно з отриманими результатами;
- виконане завдання належно оформити в зошиті;
- захистити завдання (якщо це встановлено робочою програмою дисципліни) відповідно до встановленого графіка самостійної роботи.

Якщо передбачений програмою обсяг завдань студент не виконав і не захистив, то до іспиту його не допускають.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука та наукові дослідження. Поняття, зміст, мета і функції науки	12
2	Огляд сучасних методів наукового дослідження	10
3	Кваліфікаційні наукові роботи	12
4	Держбюджетні та грантові наукові дослідження	20
5	Грантовий науково-дослідний проект	10
6	Наукова публікація, як результат виконання наукового дослідження: наукова стаття, пошук журналу для публікації	10
7	Комерціалізація результатів наукового дослідження	10
Разом		14

8. Індивідуальні завдання

Відповідно до робочої програми з дисципліни «Основи наукових досліджень» індивідуальні завдання не заплановані.

9. Методи навчання

Словесні (навчальна лекція, пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія, диспут). Наочні (спостереження, демонстрування). Практичні (експериментальні навички). Проблемно-пошукові (розв'язання проблемних ситуацій і завдань, проблемне викладення). Методи за логікою руху змісту навчального матеріалу (індуктивні, дедуктивні).

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Стратегічне управління» використовуються: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

10. Методи контролю

Методами контролю з дисципліни «Основи наукових досліджень» є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- усні опитування на практичних заняттях;
- захисти підготовлених завдань (на лекційних та практичних заняттях);
- тестування тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на освітньому рівні бакалавра. Підсумковий контроль з дисципліни «Методологія наукових досліджень» включає семестровий контроль у формі заліку.

Критерії оцінювання рівня знань на практичних заняттях, при виконанні самостійних та індивідуальних завдань:

5 балів – коли студент дає обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді на запитання, рішення завдань правильні, демонструє знання навчально-методичної літератури, наводить узагальнення і висновки, був присутній на лекціях і практичних заняттях;

4 бали – коли студент знає викладений матеріал на «відмінно», але ним допущені незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, розрахунків, коли за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Присутність на лекціях і практичних заняттях обов'язкова;

3 бали – коли студент дає неправильну відповідь на одне запитання або на всі запитання дає малообґрунтовані, невичерпні відповіді, припускається грубих помилок у розрахунках і тільки за допомогою викладача може виправити допущені помилки;

2 бали – коли студент дає неправильні відповіді на 2-3 запитання, припускається грубих помилок у розрахунках і не може їх виправити, погано орієнтується в лекційному матеріалі;

1 бал – студент отримує за умови, якщо не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі; відсутні логічна послідовність висловлювань та зміст відповіді; виконане завдання містить багато помилок, що заважають розумінню загального змісту;

0 балів – відповідь відсутня.

11. Оцінювання

Під час навчання студенти можуть отримати такі бали: Назва контролю	Мак кількість балів	Примітки
Практичні заняття	30	14 практичних занять (робота в групах в аудиторії)
Проміжні тестування за результатами практичних занять	10	2 тестування (дистанційне навчання)
Залік	60	Мін оцінка допуску – 25 Мак оцінка допуску – 50
Разом:	100	Відмінно!

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

12. Перелік питань, які виносяться на залік

1. Завдання з наукових досліджень у відповідності до Закону України “Про вищу освіту”.
2. Наука і наукові дослідження.
3. Наукова ідея, науковий пошук.
4. Аргументація у науковому дослідженні.
5. Наукові гіпотези та концепції.
6. Фінансування наукових досліджень.
7. Фундаментальні наукові дослідження.
8. Прикладні наукові дослідження.
9. Процеси наукового дослідження.
10. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження.
11. Виявлення і ознайомлення з основними літературними та архівними джерелами.
12. Застосування дедуктивного та індуктивного методів.
13. Метод системного аналізу.
14. Роль методології в економіці.
15. Вимоги до написання курсової роботи
16. Класифікація методів наукового дослідження.
17. Методологія теоретичних досліджень.
18. Застосування дедуктивного та індуктивного методів.
19. Метод системного аналізу.
20. Наукова публікація. Функції основні види.
21. Магістерська робота, як наукова праця.
22. Наукова стаття. Її структурні елементи.
23. Тези наукової доповіді. Правила їх написання.
24. Вимоги до написання реферату.
25. Вимоги до написання магістерської роботи.
26. Оформлення літератури у науковому дослідженні.
27. Авторське право на твір, як результат виконання наукового дослідження.
28. Патент, як результат наукового дослідження.
29. Міжнародні наукометричні бази.
30. Наукові проекти, як система підтримки досліджень.

12. Рекомендована література

- 1 Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
- 2 Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.
- 3 A guide to the project management body of knowledge (PMBOK® Guide). 6th Edition. Newtown Square, PA : Project Management Institute, 2017. 756 p..
- 4 Гринченко М.А., Колісник М.Е. Управління проектом з використанням Microsoft Project : навчально-методичний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2012. 76 с.
- 5 Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
- 6 Адаменко М. І. Основи наукових досліджень / М. І. Адаменко, М. В. Бейлін. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 188 с.
- 7 Wisz, G., Nykuryu, L., Yakubiv, V., Hryhoruk, I. and Yavorskyi, R., 2018. Impact of advanced research on development of renewable energy policy: case of Ukraine. International Journal of Renewable Energy Research (IJRER), 8(4), pp.2367-2384.
- 8 Nykuryu L., Yakubiv V., Wisz G., Hryhoruk I., Zapukhlyak Z., Yavorskyi R.. Book title: Renewable Energy - Resources, Challenges and Applications. Chapter title: Energy policy at the EU – non-EU border: critical analysis, opportunities and improve for the future. edited by Dr. Mansour Al Qubeissi. InTechOpen. London. ISBN 978-1-78984-284-5. DOI:10.5772/intechopen.91686 (Web of Science).
- 9 Л.І. Никируй, О.В. Замуруєва, В.С. Федосов, О.М. Бірук, С.А. Федосов Науково-технічний прогрес розвитку відновлюваної енергетики в Україні, Міжвузівський збірник наукових праць (за галузями знань «Фізико-математичні науки» та «Технічні науки»), випуск 70, сс. 18-26, 2020.
- 10 Л.І. Никируй, С.А. Федосов, Я.П. Салій, В.В. Прокопів, О.В. Замуруєва, Я.С. Яворський, Актуальні дослідження в області медичної фізики: виклики для України, Міжвузівський збірник наукових праць (за галузями знань «Фізико-математичні науки» та «Технічні науки»), випуск 69, сс. 82-91, 2020.
- 11 Никируй Л. І., Замуруєва О. В., Новосад. О. В., Федосов С. А. Перспективні матеріали і технології сонячних елементів. Perspective Technologies and Devices – Перспективні технології та прилади. 2020. № 17. С. 175–182
- 12 Веб-ресурси:
  - <https://www.researchgate.net/>
  - <https://www.scopus.com/>
  - <https://www.mendeley.com/>
  - <https://mjl.clarivate.com/>
  - <https://publons.com/>
  - <https://www.crdglobal.org/>
  - <https://www.stcu.int/>
  - <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal>
  - <https://www.nato.int/science/>
  - <http://nfv.ukrintei.ua/>
  - <https://scholar.google.com/>
  - <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/index>
  - <https://members.orcid.org/>
  - <https://www.issn.org/>
  - <https://ncp.pnu.edu.ua/>